

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Davida Hipšra a soudců JUDr. Tomáše Foltase a JUDr. Pavla Molka v právní věci žalobce: **B. S.**, zastoupen Mgr. Ing. Janem Procházkou, LL.M. eur., advokátem se sídlem Nile House, Karolinská 654/2, Praha 8, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 5. 6. 2017, č. j. 75 Az 15/2016 – 26,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se o d m í t á** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Usnesením ze dne 15. 4. 2016, č. j. MV-58527-2/OAM-2016, žalovaný zastavil správní řízení o žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany podle § 11a odst. 3 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o azylu“).

II.

[2] Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného žalobu ke Krajskému soudu v Ústí nad Labem, který ji zamítl rozsudkem ze dne 5. 6. 2017, č. j. 75 Az 15/2016 – 26. Rozsudek krajského soudu, stejně jako zde uváděná judikatura Nejvyššího správního soudu, je k dispozici na www.nssoud.cz a soud na něj na tomto místě pro stručnost odkazuje.

III.

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

[4] Podle stěžovatele žalovaný pochybil, neboť jak vyplývá ze správního spisu a napadeného rozhodnutí, stěžovatel neměl během pohovoru účinnou možnost uvést nové skutečnosti. Žalovaný během provedeného pohovoru již dopředu předjímal, jaký bude jeho výsledek a položenými otázkami se nesnažil zjistit skutkový stav, který je nezbytný ke zjištění existence nových skutečností. Ačkoliv je zřejmé, že stěžovatel uváděl azylově relevantní skutečnosti, žalovaný se jimi meritorně nikterak nezabýval a řízení podle § 11a odst. 3 zákona o azylu zastavil. Důvody, pro které uvedené skutečnosti nebyly vyhodnoceny jako „nové“ ve smyslu procedurální směrnice, přitom v napadeném rozhodnutí zcela chybí.

[5] Žalovaný tedy porušil § 11a odst. 3 zákona o azylu a § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), když řádně nezjistil skutkový stav a v důsledku toho shledal podanou žádost o mezinárodní ochranu nepřípustnou. Krajský soud pak v napadeném rozsudku tato pochybení žalovaného nesprávně právně posoudil, když dovodil, že § 3 správního řádu neukládá žalovanému povinnost zabývat se podrobně veškerými aspekty uváděnými stěžovatelem (žadatelem o mezinárodní ochranu).

[6] Stěžovatel proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

IV.

[7] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[8] Jednou z podmínek věcného přezkumu kasační stížnosti ve věci mezinárodní ochrany je její přijatelnost. Kasační stížnost je podle § 104a odst. 1 s. ř. s. přijatelná, pokud svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Výkladem institutu přijatelnosti se Nejvyšší správní soud zabýval například v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS, na které pro stručnost odkazuje.

[9] Nejvyšší správní soud neshledal v posuzované věci přesah vlastních zájmů stěžovatele ani zásadní pochybení krajského soudu, které by mohlo mít dopad do jeho hmotněprávního postavení. Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu totiž poskytuje dostatečnou odpověď na uplatněné kasační námitky a stěžovatel ve své stručné argumentaci nevyložil žádné důvody, které by svědčily pro odklon.

[10] Ze správního spisu vyplývá, že stěžovatel podal první žádost o udělení mezinárodní ochrany dne 18. 12. 2001. Jako důvod své žádosti uvedl ekonomické důvody, konkrétně snahu se lépe ekonomicky zajistit. Řízení o jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany bylo vedeno pod sp. zn. OAM-4222/CU-02-2001, přičemž rozhodnutím ze dne 8. 1. 2003, č. j. OAM 4222/CU-02-BE07-2001, stěžovateli nebyla mezinárodní ochrana udělena. Druhou žádost o udělení mezinárodní ochrany podal stěžovatel dne 7. 8. 2014. Jako důvod své žádosti uvedl, že na Ukrajině začíná válka. Jako další důvod uvedl skutečnost, že na území České republiky má syna, a pokud by se něco stalo s jeho matkou, tak by se o něho

pokračování

neměl kdo postarat. Jako poslední důvod uvedl skutečnost, že na území České republiky žije asi dva a půl roku s přítelkyní, přivykl zdejšími poměrům a rád by tu zůstal. Řízení o jeho druhé žádosti o udělení mezinárodní ochrany bylo vedeno pod sp. zn. OAM-167/LE-BE03-2014, přičemž rozhodnutím ze dne 3. 12. 2014, č. j. OAM-167/LE-BE03-HA08-2014, nebyla stěžovateli mezinárodní ochrana udělena. Třetí žádost o udělení mezinárodní ochrany stěžovatel podal dne 13. 4. 2016. Jako důvod své žádosti uvedl, že se nechce vrátit na Ukrajinu, protože je tam bída, není tam práce a stále je tam válka. Jako další důvod své žádosti uvedl, že v České republice má syna, pro něhož chce žít, v České republice žije téměř 20 let a chce zde zůstat do konce života, neboť je zde zvyklý a líbí se mu tu. Stěžovatel tedy uvedl shodně jako v předchozích žádostech ekonomické důvody (na Ukrajině je bída a není tam práce), probíhající válečný konflikt, rodinné důvody (na území České republiky žije jeho syn) a dlouhodobý pobyt na území České republiky.

[11] K otázce opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany se Nejvyšší správní soud podrobně vyjádřil v rozsudku ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009 – 65. Svůj závěr pak formuloval do právní věty: *„Hlavním smyslem a účelem možnosti podat opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany je postihnout případy, kdy se objeví takové závažné skutečnosti, které by mohly ovlivnit hmotněprávní postavení žadatele a které nemohl uplatnit vlastní vinou během předchozího pravomocně ukončeného řízení. Při opakovaném podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany je proto nutno důsledně dbát na splnění těchto podmínek, které mají na straně jedné garantovat určitou přidanou hodnotu této nové žádosti, jenž může vést k jinému rozhodnutí než u žádosti předchozí, a na straně druhé zajistit, aby nedocházelo k účelovému podávání opakovaných žádostí.“* V tomto rozsudku zdejší soud dále uvedl, že *„zpravidla se přitom může jednat o takové skutečnosti, ke kterým došlo během času a jako takové lze připomenout zejména změnu situace v zemi původu nebo změnu poměrů ve vztahu k osobě žadatele, např. udělení azylu matce nezletilé žadatelky, jejíž žádost již byla pravomocně zamítnuta; k tomu srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 11. 2008, č. j. 9 Azs 14/2008 – 57“.* Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 6. 3. 2012, č. j. 3 Azs 6/2011 – 96, publ. pod č. 2642/2012 Sb. NSS, dospěl k závěru, že *„Správní orgán je povinen v řízení o opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany zkoumat v souladu s § 10a písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, zda žadatel neuvedl nové skutečnosti nebo zjištění týkající se důvodů pro udělení azylu nebo důvodů pro udělení doplňkové ochrany, které nebyly bez jeho vlastního zavinění předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně skončeném řízení ve věci mezinárodní ochrany. Přípustnost opakované žádosti je tak třeba posuzovat z pohledu možných nových skutečností a zjištění pro udělení jak azylu, tak udělení doplňkové ochrany. Obsahuje-li opakovaná žádost o udělení mezinárodní ochrany takové nové skutečnosti nebo zjištění, je správní orgán povinen hodnotit takovou žádost jako přípustnou a meritorně o ní rozhodnout. V opačném případě řízení o nepřípustné žádosti podle § 25 písm. i) zákona o azylu zastaví.“* Lze rovněž poukázat na rozsudek ze dne 8. 9. 2011, č. j. 7 Azs 28/2011 – 74, ve kterém Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, který formuloval do právní věty: *„Bylo-li řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany zastaveno pro nepřípustnost podle § 25 písm. i) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, zkoumá správní soud pouze to, zda byly dány podmínky pro zastavení řízení. Důvody uváděné žadateli se zabývá pouze z toho hlediska, zda jim mohly být známy v době první žádosti, a zda je tedy mohli uvést, či zda jim v tom nebránily objektivní důvody, zpravidla spočívající v tom, že o těchto důvodech vůbec nevěděli nebo je nemohli z objektivních či legitimních subjektivních příčin uvést.“*

[12] Krajský soud správně identifikoval předmět řízení jako otázku, zda stěžovatel podal další opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany a zda se lze s ohledem na předchozí řízení nebo podstatnou změnu okolností vztahujících se k možnému pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu nebo k hrozbě vážné újmy podle § 14a téhož zákona důvodně domnívat, že by stěžovatel mohl být vystaven pronásledování nebo že mu hrozí vážná újma. Pokud žalovaný při posuzování další opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany dospěl k závěru, že tomu tak není, již nebyl povinen provádět pohovor [§ 23 odst. 2 písm. b) zákona o azylu]. Stěžovateli přitom v souladu se zákonem bylo umožněno sdělit důvody žádosti o udělení mezinárodní ochrany písemně. Tvzení stěžovatele, že mu v průběhu pohovoru nebylo umožněno uvést nové skutečnosti a že se žalovaný položenými otázkami nesnažil zjistit skutkový stav, je proto v rozporu se skutečnostmi vyplývajícími ze správního spisu. Z porovnání všech tří stěžovatelových žádostí o udělení mezinárodní ochrany je přitom zřejmé, že tento ve své další opakované žádosti uvedl naprosto stejné důvody jejího podání, jaké uvedl již předchozím správním řízením, tedy dlouhodobý pobyt na území České republiky, ekonomické a rodinné důvody a špatnou bezpečnostní situaci na Ukrajině. Všechny tyto znovu tvrzené skutečnosti však už byly posouzeny jednak žalovaným, ale i správními soudy, a to jak v prvním standardním řízení, tak v řízení o první opakované žádosti. Případné nové skutečnosti musí být takového charakteru, že jde o podstatnou změnu okolností se vztahem k pronásledování nebo hrozbě vážné újmy a žadatel je musí uvést ve svém podání. Tak tomu ovšem v posuzovaném případě nebylo. Žalovaný tedy nepochybil, pokud řízení o žádosti stěžovatele o udělení mezinárodní ochrany zastavil podle § 11a odst. 3 zákona o azylu.

[13] Je třeba poukázat rovněž na to, že stěžovatel požádal o udělení mezinárodní ochrany poté, co byl dne 11. 4. 2016 zajištěn Policií České republiky, a to za účelem realizace správního vyhoštění, jež mu bylo uloženo pravomocným rozhodnutím ze dne 5. 11. 2015, č. j. KRPE 64116-72/ČJ-2014-170022-SV. Lze proto předpokládat, že o udělení mezinárodní ochrany požádal, aby si legalizoval svůj pobyt na území České republiky a vyhnul se tak správnímu vyhoštění. V jeho jednání tak lze spatřovat účelovost (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 2. 2006, č. j. 4 Azs 129/2005 - 54, a ze dne 29. 6. 2005, č. j. 4 Azs 519/2004 - 83).

[14] S poukazem na shora uvedené důvody Nejvyšší správní soud odmítl kasační stížnost jako nepřijatelnou podle § 104a s. ř. s.

[15] Výrok o nákladech řízení o kasační stížnosti se opírá o § 60 odst. 3 větu první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. srpna 2017

pokračování

Mgr. David Hipšr
předseda senátu